

niežulys

viskas prasidėjo nuo niežulio. Ne kažkokio metaforiško troškimo pakeliauti po pasaulį ar ketvirčio amžiaus krizės, o tikro fizinio niežulio. Iš proto varančio, draskytis verčiančio, naktį iš miego žadinančio niežulio, kuris atsirado studijuojant paskutiniame universiteto kurse. Iš pradžių ėmė niežtėti pėdas, paskui blauzdas ir šlaunis. Iš visų jėgų stengiausi nesikasyti, bet niežulys buvo negailestingas – jis degino odą kaip tūkstančiai nematomų uodų įkandimų. Nevalingai mano pirštai imdavo klaidžioti kojomis. Ieškodama palengvėjimo gremždavau storą džinsų audinį, kol nebeištvėrusi įkišdavau ranką į klešnę ir susmeigdavau nagus į odą. Aš kasiausi visur ir visada – universiteto filmų laboratorijoje, kur dirbau nepilnu etatu, sėdėdama prie didelio medinio bibliotekos stalo, šokdama su draugais ant alumi aplaistytų baro grindų, miegodama. Mano kojas bjaurojo šlapiuojantys dryžiai, stori šašai ir švieži randai – atrodė lyg būčiau nuplakta dagiais. Kruvini vis stiprėjančios kovos, vykstančios mano viduje, pranašai.

– Greičiausiai pasigavai parazitą, kai mokeisi užsienyje, – pasakė kinas žolininkas ir išleido mane namo su krūva dvokiančių papildų ir karčių arbatų. Universiteto sveikatos centro seselė spėjo, kad tai egzema, ir patarė teptis kremu. Terapeutas pareiškė, kad niežulį galėjo sukelti stresas ir išrašė vaistų nuo nerimo. Tačiau nė vienas iš jų tiksliai nežinojo, kas man yra, todėl stengiausi šio dalyko nesureikšminti. Vyliausi, kad niežulys praeis savaime.

Kiekvieną rytą tyliai praverdavau bendrabučio kambario duris, apmesdavau akimis

koridorių ir, susisupusi į rankšluostį, puldavau bėgti į bendrą dušinę, kol niekas nepamatė mano kojų. Braukdama per odą šlapiu skudurėliu, stebėdavau, kaip tamsiai raudonos srovelės nuvinguriuoja dušinės grindimis ir dingsta apvalioje angoje. Tepdavausi vaistinėje pirktais tepalais, hamamelių tonikais ir, užsikimšusi nosį, maukdavau karčius arbatų mišinius. Kai orai atšilo ir nebegalėjau kasdien nešioti džinsų, prisipirkau juodų, nepermatomų tamprių. Dar įsigijau tamsių paklodžių, puikiai slepiančių rūdžių spalvos dėmes. O kai užsiimdavau seksu, išjungdavau šviesas.

Kartu su niežuliu atsirado ir mieguistumas. Mano poguliai iš pradžių trukdavo dvi, paskui keturias ar net šešias valandas. Kad ir kiek būčiau miegojusi, organizmas reikalavo daugiau. Snūduriuodavau per orkestro repeticijas, pokalbius dėl darbo, susitikimus, pietus ir pabUSDavau dar labiau išsekusi.

– Dar niekada nesijaučiau tokia pavargusi kaip dabar, – vieną dieną mums visiems traukiant į paskaitą prisipažinau draugams.

– Ir aš, ir aš, – karštai pritarė jie. Išties, visi buvome pavargę. Paskutinį semestrą pasitikome daugiau saulėtekių negu kada nors anksčiau – po ilgų valandų, praleistų bibliotekoje rašant diplominius darbus, lėkdavome į vakarėlius, kurie užsitęsdavo iki aušros. Gyvenau pačiame Prinstono universiteto miestelio centre, viršutiniame gotikinio stiliaus bendrabučio, besipuikuojančio į dangų kylančiais bokšteliais ir išsiviepusiomis chimeromis, aukšte. Baigiantis dar vienai ilgai nakčiai, draugai susirinkdavo mano kambaryje išlenkti prieš miegą po paskutinį stiklą. Mano kambaryje buvo didžiuliai vitražiniai langai. Įsitaisydavome ant palangių ir nukorę kojas stebėdavome, kaip svirdinėdami namo traukia įkaušę užautojai ir pirmieji gintaro spalvos spinduliai nušviečia akmenimis grįstą kiemą. Nenumaldomai artėjo diplomų teikimo diena. Žinojome, kad greitai išsiskirstysime kas sau, todėl buvome pasiryžę mėgautis šiomis paskutinėmis mums likusiomis savaitėmis, net jei tektų visiškai išsekinti savo organizmą.

Visgi nerimavau, kad mano nuovargis kažkoks kitoks. Kai draugai išeidavo ir aš atsiguldavau į lovą, tariausi jaučianti, kaip po mano oda prasideda puota, kaip kažkas šliaužia arterijomis, grauždamas mano sveikatą. Išgaravus paskutiniam energijos lašui ir sustiprėjus niežuliui, sakydavau sau, kad taip yra dėl augančio parazito apetito. Bet giliai širdyje abejoju, kad tas parazitas išvis egzistuoja. Ėmiau galvoti, kad tikroji problema slypi manyje.

Tolesniais mėnesiais negalėjau atsikratyti jausmo, kad vis giliau grimztu į jūros dugną, todėl griebiausi už bet ko, kas padėtų išsilaikyti. Kurį laiką man pavyko. Baigiau universitetą ir prisidėjau prie savo moksladraugių masinio išsikėlimo į Niujorką. „Craigslist“ radau skelbimą apie laisvą miegamąjį dideliame lofte, įsikūrusiame Kanalo gatvėje, virš dailės reikmenų parduotuvės. Buvo 2010 metų vasara – karščio banga iščiulpė iš miesto visą deguonį. Kai išėjau iš metro, man į veidą tvokstelėjo pūvančių atmatų smarvė. Ant šaligatvių stumdėsi į darbą važiuojantys niujorkiečiai ir būriai turistų, godžiai perkančių dizainerių rankinių kopijas. Butas buvo trečiame aukšte ir kol aš laiptais atiteptiau lagaminą prie paradinių durų, mano balti marškinėliai kiaurai permirko nuo prakaito. Susipažinau su devyniomis kambario draugėmis. Visos jos buvo įžengusios į trečią dešimtį ir siekė savo svajonės: trys aktorės, du modeliai, virtuvės šefė, juvelyrinių dirbinių dizainerė, ką tik universitetą baigusi studentė ir finansų analitikė. Kiekviena už aštuonis šimtus dolerių per mėnesį įsigijome nuosavą urvą be langų, atskirtą plona kaip popierius gipso plokšte, kurią įmontavo šios landynės savininkas, akivaizdu, nelinkęs veltui švaistyti pinigų.

Buvau laimėjusi vasaros stažuotę Konstitucinių teisių centre. Kai pasirodžiau ten pirmą dieną, pajutau pagarbią baimę, jog esu tame pačiame kambaryje su drąsiausiais šalyje juristais, ginančiais žmogaus teises. Darbas atrodė svarbus, tačiau stažuotė nebuvo apmokama ir gyvenimas Niujorke priminė pasivaikščiojimą su milžiniška skylė piniginiėje. Du tūkstančiai dolerių, kuriuos sutaupiau studijuodama universitete, greitai baigėsi. Vakaraus prižiūrėdavau vaikus ir dirbau restorane, tačiau vis tiek vargiai sudūriau galą su galu.

Vos tik pradėdavau galvoti apie savo ateitį – daug žadančią, bet tuščią, – apimdavo siaubas. Akimirkomis, kai leisdavau sau pasvajoti, užplūsdavo jaudulys ir nerimas. Galimybės, kuo tapsiu ir kur atsidursiu, atrodė begalinės, tarsi nuo ritės nusivynioję siūlai, besidriekiantys toli už mano suvokimo ribų. Įsivaizdavau save kaip užsienio korespondentę Šiaurės Afrikoje, iš kur buvo kilęs mano tėvas ir kur kelerius metus gyvenau vaikystėje. Mane taip pat žavėjo, mano manymu, šiek tiek racionalesnė mintis apie teisės mokyklą. Atvirai kalbant, man labai reikėjo pinigų. Gebenės lygos universitetą galėjau lankyti tik todėl, kad gavau visą stipendiją. Tačiau čia, realiame pasaulyje, neturėjau tokio socialinės apsaugos tinklo – patikos fondų, šeimos ryšių, darbo su šešiaženkliais atlyginimu Volstrite, – kaip daugelis mano mokslo draugų.

Vis dėlto jaudintis dėl laukiančios nežinomybės buvo lengviau nei susidurti su kitu, dar labiau gąsdinančiu pokyčiu, įvykusi mano gyvenime. Pamėgau kofeino pripildytus energinius gėrimus. Kai jie nustojo veikti, vaikinai, su kuriuo trumpai susitikėjau, davė man aderalio, kad išlaikyčiau baigiamuosius egzaminus. Tačiau greitai nebeužteko ir jo. Mano draugų rate kokainas buvo svarbus vakarėlių komponentas – visada buvo galima rasti vyrų, siūlančių išbandyti jį nemokamai. Niekas nė nepastebėjo, kad įjunkau į jį. Merginos, su kuriomis dalijausi kambarį Kanalo gatvės lofte, irgi pasirodė besančios aistringos vakarėlių gerbėjos. Pradėjau vartoti narkotikus taip, kaip darė kai kurie žmonės, į kavą įsipildami papildomą porciją espresso, – tai buvo priemonė tikslui pasiekti, būdas pasipriešinti vis didėjančiam nuovargiui. Savo dienoraštyje įrašiau: *Tik nenugrimzk.*

. . .

Paskutinėmis vasaros dienomis sunkiai save atpažindavau. Prislopintas žadintuvo garsas lyg peilis perrėždavo tylą, pažadindamas mane iš gilaus, besapnio miego. Kiekvieną rytą sunkiai išsiropšdavau iš lovos ir, stovėdama priešais grindis siekiantį veidrodį, įvertindavau žalą. Po nakties mano kojas margindavo nauji įbrėžimai ir kraujo dryžiai. Blizgesį praradę plaukai krito ant nugaros susivėlusiomis sruogomis – buvau pernelyg pavargusi jas iššukuoti. Po didelėmis, krauju pasruvusiomis akimis tamsavo pusmėnulio formos ratilai. Vien nuo minties, kad teks išlįsti į saulės šviesą, darėsi silpna, todėl Konstitucinių teisių centre ėmiau rodytis vis vėliau ir vėliau, kol visai nustojau ten eiti.

Nekenčiau žmogaus, kuriuo tapau – žmogaus, kuris inertiškai nardavo į naują dieną, neturėdamas jokio supratimo, ką daro, kuris naktimis lyg koks privatus detektyvas bandydavo atkurti, ką tądien prikrėtė, kuris nuolat laužydavo pažadus ir jausdavosi per daug sutrikęs, kad atsakytų į tėvų skambučius. *Tai ne aš*, galvodavau, su pasišlykštėjimu spoksodama į savo atspindį. Privalėjau suimti save į rankas. Privalėjau susirasti tikrą, apmokamą darbą. Man reikėjo šiek tiek atsitraukti nuo kolegų ir Kanalo gatvės kambario draugų. Reikėjo nešdintis velniop iš Niujorko, ir kuo greičiau.

Vieną rugpjūčio rytą, praėjus kelioms dienoms po to, kai nutraukiau stažuotę, atsikėliau anksti, pasiėmiau nešiojamąjį kompiuterį ir, įsitaisiusi ant gaisrininkų kopėčių, pradėjau ieškoti darbo. Buvo sausringa vasara ir karšta saulė rusvino nudraskytą kojų odą, palikdama mažus, baltus, brailio rašto raides primenančius

taškelius ten, kur neseniai buvo nukritę šašai. Mano dėmesį patraukė advokato padėjėjo pareigos Paryžiuje įsteigtoje amerikiečių advokatų kontoroje ir aš nusprendžiau į jas pretenduoti. Visą dieną praleidau kurpdama motyvacinį laišką. Nepamiršau paminėti, kad prancūzų kalba yra mano gimtoji kalba ir kad šiek tiek šneku arabiškai; vyliausi, jog tai padės įgyti pranašumą prieš konkurentus. Niekada nesvajojau būti advokato padėjėja – tiksliai net nežinojau, ką tai reiškia, – tačiau man atrodė, kad šis darbas skirtas protingam žmogui. Be to, tikėjausi, kad pakeitusi aplinką apsisaugosiu nuo savo pačios poelgių, kurie darėsi vis labiau neprognozuojami. Išvyka į Paryžių nebuvo mano norų sąrašė: ji tapo gelbėjimosi planu.

Kelios naktys prieš visam laikui paliekant Niujorką atsidūriau vakarėlyje, kur bankininkai pastatytomis apykaklėmis sėdėjo susikūprinę virš storos lyg vikšras besirangančios kokainu apibarstytos juostelės ir prakaituodami gyvai aptarinėjo investicijų portfelius, vasaros namelių nuomą Montoke ir kitus nuobodžius dalykus. Buvo penkios valandos ryto. Staiga supratau, kad esu ne ten, kur turėčiau būti. Tenorėjau grįžti namo.

Stovėjau viena ant šaligatvio, paskendusi melsvuose cigaretės dūmuose, ir stebėjau, kaip ima šviesėti virš manęs plytintis nakties dangus. Tą trumpą tylos, stojusios šiukšliavežiams baigus sukti gatvėmis ratus ir kavinėms dar neatvėrus durų, valandą Manhataną ramiai miegojo. Laukiau taksi jau dešimt minučių, kai prie manęs priėjo vakarėlyje matytas vaikinąs ir paprašė pavaišinti cigarete. Padaviau jam paskutiniąją. Jis užsidegė cigarete, didžiule lyg beisbolo pirštinė ranka uždengęs jos galą, giliai įtraukė dūmą ir nusišypsojo. Kurį laiką mindžikuodami droviai spoksojome vienas į kitą, paskui nukreipėme žvilgsnius į tuščią gatvę.

– Galiu važiuoti kartu? – pasiteiravo jis. Prie mūsų artėjo vienišas taksi. Jo klausimas nuskambėjo visai nekaltai. – Žinoma, – atsakiau, ir mudu sulipome vidun. Tik tada, kai pasakiau vairuotojui savo adresą, man toptelėjo, kad vaikinąs paprašė priimti jį į taksi, nepaklausęs, kur važiuoju.

Žinojau, kad geriau nesėsti į automobilį su nepažįstamais vyrais. Mano tėvas, kuris devintame dešimtmetyje, kai mieste siautėjo nusikalstamumas, gyveno Ist Vilidže, būtų griežtai mane pasmerkęs. Tačiau jaunuolyje buvo kažkas, kas vertė jaustis saugiai ir intrigavo. Jo susivėlę, saulės išblukinti plaukai buvo užkrite ant protingų mėlynų akių. Jis buvo liesas, turėjo kvadratinį žandikaulį, suteikiantį vyriškumo, ir žavingas duobutes skruostuose, bet jo laikysena buvo siaubinga ir nuo jo dvelkė

kuklumu, bylojančiu apie tai, kad jis nežino, koks yra gražus.

– Ko gero, esi aukščiausias mano sutiktas žmogus, – tariau, stebėdama jį akies krašteliu. Beveik dviejų metrų ūgio vaikiną sėdėjo susirietęs, keliais įsiremęs į vairuotojo sėdynės nugarėlę.

– Ne iš tavęs pirmos tai girdžiu, – atsakė jis. Nepaisant įspūdingo stoto, jo balsas skambėjo švelniai.

– Malonu su tavim susipažinti. Aš esu...

– Mes jau anksčiau kalbėjomės, negi neprisimeni?

Gūžtelėjau pečiais ir atsiprašomai nusišypsojau:

– Naktis buvo ilga.

– Užmiršai, kaip bandei man parodyti vidinę savo akies voko pusę? Ar kaip lotyniškai deklamavai „Merė turėjo mažą ėriuką?“ – erzino jis. – Arba kaip užsibėrei sau ant galvos pieštukų drožles, visa gerkle šaukdama *cascarones*⁽¹⁾? Negi visai nieko neprisimeni?

– Cha cha cha. Labai juokinga, – tariau, žaismingai įžnybdama jam į šoną, ir tik tada supratau, kad mes flirtuojame.

Jis paspaudė man ranką.

– Aš Vilas.

Plepėjome visą kelią, tarp mūsų atsiradusiai cheminei reakcijai vis stiprėjant sulig kiekvienu miesto kvartalu. Kai pasiekėme pastatą, kuriame gyvenau, abu išlipome iš taksi ir akimirką stoviniavome ant šaligatvio. Aš svarsčiau, ar turėčiau pakviesti jį pas save, o jis mandagiai laukė, nedrįsdamas paklausti. Anksčiau niekada neidavau į lovą su nepažįstamaisiais – nepaisant keleto netikėtų ir ne itin išmintingų atvejų, buvau romantikė ir nuosekli monogamė, – tačiau šį kartą jaučiau didelę pagundą. Dvejojau, nežinodama, ką daryti.

– Alkana? – paklausė Vilas.

– Išbadėjusi, – atsakiau. Man gerokai palengvėjo, kai ėmėme tolti nuo įėjimo į mano butą. Traukėme Kanalo gatve pro uždarytas grožio salonų langines, keptas antis, kabančias delikatesų krautuvėlių vitrinose, ir vaisių pardavėjus, ant šaligatvių statančius savo kartoninius stendus. Netrukus jau žengėme į kaimynystėje esančią kavinę – buvome pirmieji prasidedančios dienos klientai.

Skaniai krimtome riostinius, gurkšnojome kavą ir Vilas man pasakojo, kaip neseniai grįžo iš Kinijos, kur dirbo sporto organizacijoje ir rengė sporto programas, skirtas

vietiniam jaunimui. Man padarė didelį įspūdį tai, kad jis moka mandarinų kalbą. Šiuo metu jau porą savaitių Vilas gyveno pas savo krikštėvius, stengdamasis suprasti, ką norįs veikti toliau. Jis buvo rimtas ir kartu šelmiškas – be perstojo laidė nevykusius juokelius. Tačiau, nors visaip demonstravo savo nerūpestingumą, jčiau, kad yra šiek tiek pasimetęs ir lengvai pažeidžiamas. Praėjo dvi valandos, o mes vis dar sėdėjome kavinėje ir šnekučiavomės. *Tu man tikrai patinki*, – prisimenu, pagalvojau, kai pakilome eiti. Antra mano mintis buvo tokia: *Nenoriu keliauti į kitą žemyną*.

Po pusryčių mudu su Vilu grįžome prie pastato, kuriame gyvenau aš, ir užlipome laiptais į mano kambarį. Visą dieną praleidome lovoje snausdami, plepėdami ir juokdamiesi. Buvau pripratusi prie vyrų, kurie agresyviai siekė savo tikslo, apsiginklavę banaliomis „kabinimo“ frazėmis, bet Vilui, regis, užteko vien gulėti šalia manęs. Kai po kelių valandų jis vis dar nebandė manęs pabučiuoti, pasisukau į jį veidu ir žengiau pirmąjį žingsnį. Galų gale mes patyrėme vienos nakties nuotykį, paskui antros ir trečios. Su juo viskas buvo kitaip nei su kitais vaikinais – aš neišjungdavau šviesos, nejaučiau poreikio ką nors slėpti. Jo dėka galėjau atlaidžiau pažvelgti į tas savo kūno dalis, kurios man kėlė pasibjaurėjimą. Vilas buvo ypatingas. Kitomis aplinkybėmis, jei man priklausytų visas pasaulio laikas, būčiau norėjusi geriau jį pažinti.

Paskutinį rytą Niujorke išsiviriau kavos citrinų spalvos šviesoje skendinčioje virtuvėje, klausydamasi iš gatvės atsklindančių piktų taksi pypsėjimų ir lėtai pūškuojančių autobusų atodūsių. Paskui ant pirštų galų įsliūkinau į miegamąjį, susirinkau paskutinius netvarkingai išmėtytus drabužėlius ir įbrukau juos į lagaminą.

Užtraukusi užtrauktuką, pažvelgiau į išstypusią paklodėse susipainiojusio Vilo figūrą, į jo angelišką veidą. Jis taip ramiai miegojo, kad nenorėjau žadinti. Nuolatinėse kelionėse praleista vaikystė atgrasė mane nuo atsisveikinimų. Išeidama ant jo batų palikau raštelį: *Ačiū už netikėtą malonumą. Inshallah⁽²⁾, mūsų keliai kada nors susikirs.*

⁽¹⁾ Meksikoje populiarius tuščiaviduriai kiaušinių lukštai, pripildyti konfeti ir mažų žaisliukų. (Čia ir toliau – vert. past.)

⁽²⁾ Jei Dievas norės (arab.).